СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVII. Ч. 107. Джерзи Сіті, Н. Дж., середа, 8. травня, 1929. VOL XXXVII. No. 107. Jersey City, N. J., Wednesday, May 8, 1929. THREE CENTS.

ЗБЕРІМ ВЕЛИКОДНУ ПИСАНКУ ЯК ВЕЛИКОДНИЙ ДАР РІДНІЙ ШКОЛІ В КРАЮ

НАФТОВИЙ МАҐНАТ ГЕРРИ СИНКЛЕР ВІДСИДЖУЄ ВЯЗНИЧНУ КАРУ

МАЄ СИДІТИ 90 ДНІВ, АЛЕ ЯК БУДЕ ДОБРЕ СПРАВУВАТИСЯ, КАРА БУДЕ ЗНИЖЕНА ДО 75 ДНІВ.

ВАШИНҐТОН, 7. травня. — Герри Синклер, міліонер з Ню Йорку, намагався два роки змінити вирок суду, яким засуджено його на тримісячну вязницю за зневагу сенату, котру добачено в тій обставині, що Синклер відмовився давати відповіди сенатському комітетови. А комітет розглядав справу нафтових скандалів щодо винайму нафтових теренів, які є зарезервовані для маринарки.

Синклер зявився у вязниці вчора в годині 8.30 вечером. Часописні репортери ждали на нього від кількох годин. Було темно й слітно. Фотографи освітили лямпами автомобіль, який привіз Синклера та зняли образи, заки нафтовий маґнат зник за вязничною брамою.

ДОГЕНІ ПОМАГАЄ ФОЛОВИ.

КУПУЄ НА ЛІЦИТАЦІЇ ЙОГО ФАРМУ.

АЛЯМОҐОРДО, 7. травня. — В той самий день, коли Синклер пішов до вязниці, його спільник і другий нафтовий маґнат, Догені, купував на ліцитації фарму, на якій доживає свого віку Альберт Б. Фол, бувший секретар внутрішних справ. Фол винаняв у своїм часі нафтові терени Синклерови й Догені, на яких вони мали заробити грубі міліони й за які мали дати Фолови хабаря в сумі $100,000.

Догені подав, що купує фарму, щоби забезпечитися від втрати другого морґечу, який виносить $100,000 і який має відноситися до того хабаря, о який посуджують Фола.

РЕСКОБ ДУМАЄ ПРО РОБІНИКІВ.

ТАК ВІН ГОВОРИТЬ САМ ПРО СЕБЕ, ЗАКЛАДАЮЧИ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК.

НЮ ЙОРК, 7. травня. — Джан Рескоб, голова Народного Демократичного Комітету, подає, що він береться закладати великий банк, призначений головно для добра дрібних вкладників, особливо робітників, які досі вкладали свої ощадности на банкові книжочки й малий процент. Рескоб каже, що його банк дасть можність робітникам закуповувати шери добрих компаній, які будуть сплачувати дрібними сумами й мати можність заробити більше як на ощадностях. Банк буде оперувати тільки найпевнішими шерами і то в той спосіб, що держатиме їх завжди на певній висоті.

НІҐРИ У ВІЙСЬКОВИХ АКАДЕМІЯХ.

ВАШИНҐТОН, 7. травня. — Оскар де Пріст, одинокий мурин в конгресі, подав трох ніґрів як кандидатів до військової академії у Вест Пойнт. Такесаме число подав він до приняття до академії маринарки в Анаполіс.

З Вест Пойнт вийшов муринський полковник Чарлз Йонґ, котрий був у своїм часі військовим відпоручником при американськім посольстві в Ліберії. Його поховано на національнім цвинтарі в Арлінґтоні.

В академії маринарки служило кілька ніґрів, але всі вони перепали при іспитах.

НА ДВІ ПОЛОВИНИ.

ВАШИНҐТОН, 7. травня. — Сенат поділений щодо фармерських експортових облігацій на два табори й не знати, хто виграє. Дискусію обмежено до 20 мінут. Зприводу того готово прийти до вирішення цеї справи в середу. Виґравша сторона виграє тільки більшістю кількох голосів.

СЕНАТ ПРО МЕЛОНА.

ВАШИНҐТОН, 7. травня. — Справа, чи секретар скарбу може посідати шери ріжних промислових підприємств, буде предметом дискусії, яка відбудеться на днях у сенаті. Ходить о те, чи Мелон може бути секретарем скарбу, будучи так грубо заінтересованим особисто в ріжних промислових підприємствах. Багато голосів заявляється проти нього. Сенатор Бора ставить внесенне, що секретар може мати шери, але не може брати участи в заряді промислових підприємств.

ЕКСПОРТ НІМЕЧЧИНИ ЗРОСТАЄ.

ВАШИНҐТОН, 7. травня. — Департамент торговлі подає, що Німеччина потроїла за послідний рік вивіз машин до країв Східної Европи. Найбільше вивозить до совітів і Польщі. Експорт той виносив у 1924 р. 69, 900,000 золотих марок, а в минулім році виносив уже 231,700,000 марок.

Німеччина побиває инші держави в експорті тим, що дає товар на довгоречинцеві сплати.

КЛОПІТ З ЖІНКАМИ.

ВАШИНҐТОН, 7. травня. — Щойно дипльомати й департамент стейту позбулися клопоту з тим, яку ранґу признати сестрі заступника президента Куртиса, як зголошується до першенства Миссис Лонґворт, жінка предсідника палати послів.

32,000 СПІКІЗІВ У НЮ ЙОРКУ.

НЮ ЙОРК, 7. травня. — Проґибіційний адміністратор Морис Кемпбел говорив на жіночім зібранню в Бруклині про форсованне проґибіції. Між иншим підніс, що коли би був Ґвейленом, себто поліційним комішенером Ню Йорку, то стидався би признати, що місто має аж 32,000 спікізів.

НІМЕЧЧИНА ЦІКАВИТЬСЯ УКРАЇНСЬКИМИ СПРАВАМИ.

Німецька преса останніми часами присвятила багато місця українському питанню. Статті про Україну поміщують правильно такі часописи: Дер Таґ, Націон унд Штадт, Політіше Вохеншріфт, Дер Штальгельм, Ост-Европа і Берлінер Таґеблят. Найбільше уваги присвячує німецька преса положенню Українців у границях Польщі. Петлюрівську концепцію німецька преса згірдно осуджує.

ЗА СЛУЖБУ СОВІТАМ.

Двох старших офіцирів зі „Скатленд Ярду" (Льондон) звільнено з посад за видачу Радянській Росії таємниць цієї детективної інституції. Підозрівають, що вони передали совітам секретні документи про англійську воєнну фльоту.

ЩАДНИЧІ КАСИ В ДАВНИНІ.

При розкопах найшли у Римі маленькі щадничі каси, котрі виглядають як маленькі вулиї або церковці. Видно, що вже старинні народи знали значіння ощадности. Це потверджують також римські гроші, на яких находимо часто образ улия.

ЗАБИЛИ ГОЛОВУ РАДИ.

В Новосибірську скарано на смерть 5 селян за забиття голови совіту Суранова. Його селяне замкнули в помешканню совіту й застрілили крізь вікно. В Ленінграді також скарано на смерть трох за вбивство совітського кореспондента Красавцева.

АЗБУКА ФІЛЬМОЮ.

Одна вчителька з Будапешту здобула собі патент на новий винахід: фільмову азбуку. Вона радить учити дітей читати при помочі фільми, яка має показувати дітям поодинокі букви так, що вони мусять на них звернути увагу. Нпр. коли треба показати букву „М", тоді випускають зпід підлоги цілу громаду мишей. Над ними показується голова кітки. Миші затрівожені починають бігати по кімнаті, малюють щораз більше, аж стають плоскими і переміняються в букви „м". Анальоґічно показують инші букви. Нпр. яблука падають з дерев і перетворюються в цілу низку „я", „я", „я"...

КУПИЛА ДИТИНУ ЗА 500 ЛЕЇВ.

Прокураторія в Турді (Румунія) внесла скаргу проти селянки Параскеви Ілі, котра за суму 500 леїв купила собі чужу дитину й видала її перед чоловіком за свою. Допровадила її до цього розпука, що вона не могла мати вже дітей, бо віддалася маючи 54 роки, а чоловік тужив сильно за дітьми, з чого доходило часто до сварки. І тоді рішилася на цей розпучливий крок. З сусідного села звірилася їй дівчина, що вона заваґотніла й хотілаб позбутися цього плоду. І тоді стрілила пристаркуватій Параскеві думка до голови, підмовити дівчину, щоби нічого не робила, породила дитину й продала її. Баба Параска почала чимраз то грубше вбиратися, щоби показати, що вона ваґітна. І одного дня, коли чоловіка не було вдома, приняла вона дитину, поклалася в ліжко й почала охкати, вдаючи, що родить дитину. Чоловік побіг за бабою повитухою, але коли ця надійшла й хотіла дати їй поміч, то баба Параска не хотіла жадної помочі. Це було підозріле й чоловікови й коли вони на силу дібралися до Параски, вийшло всьо на верх. Чоловік доніс на дівчину, що продала, й на свою жінку, що купила дитину за 500 леїв. Прокураторія провадить слідство.

ДВА ВЕЛИКОДНІ В ОДНІМ РОЦІ.

Це було 1584. р. в Німеччині. Два роки передше завели реформу григоріянського календаря. Календар юліянський був неточний, а календарною реформою папи Григорія XIII. усунено помилку. Та протестанти державлися старого календаря. Року 1584. припав Великдень 10 днів скорше ніж після старого юліянського календаря. І так святкували католики свій, а протестанти свій Великдень. З тих часів затримався камінний стовп, на якім написано: „1584. року святковано два рази Великдень, нівроку!"

ФАРМЕР У РОЛІ ЛОРДА.

Після 50-літнього побуту в Канаді богатий фармер Еґмонд приїхав до Англії, щоби заняти місце, одержане в спадщині в палаті лордів, ще й замок Рінґвуд. Титул і майно полишив йому його тіточний брат, з яким він вустрівся єдиний раз у житті. Еґмонд покинув свою рідну фарму і виїхав у Льондон. Новоспеченого ґрафа Еґмонда і його 15-літнього сина, що дістав титул вайконта Парсеваля, зустрічала на залізниці хмара репортерів. „Нічого не можу сказати". відповів шорстко фармер-лорд. „Дуже мені прикро, що я мусів покинути свій ренч (хутір) і мусів перемінити товариство коней на людей. Не люблю людей і вашої европейської цивілізації. Я приїхав сюди, щоби вступити в права спадщини". На другий день лорд виїхав до замку в Рінґвуд. Довідавшись на залізниці, що там приготовляють йому святочну зустріч, він казав віднести свій баґаж до єдиного місцевого заїздного дому і там переночував зі синком. Вранці прислали за ним ґрафське авто. Він оглянув увесь замок, здвигнув плечима і вернувся невдоволений до заїздного дому, де рішив мешкати весь час свого побуту в своїм „родовім" маєтку.

ЗНОВУ ПЕРЕСЛІДУЮТЬ ШЕВЧЕНКА!

Українець 20. століття й не повірить, що й тепер знайдеться частина української землі, де переслідують за твори Т. Шевченка. А це діється в Чехословаччині. Ті Чехи, котрих національного героя Івана Гуса описав Шевченко так красно, що в чеській літературі такої сильної поеми нема. В „Нашій Землі" читаємо, що до села Бичкова на Закарпатті прийшло 100 чеських жандармів (такі оборонці чеської републики!) і забирали українські книжки, а між ними взяли багато Кобзарів Т. Шевченка! Цілий віз книжок везли. І досі ми ніде не читали, щоби вони повернули хоч одну з тих книжок. Ще підчас війни забирали Мадяри українські книжки, а тепер лишили своїх добрих наслідників. Другий часопис приносить вістку, що ученики, котрі покінчили ґімназію в Береґові, з жалем оповідають таке: Як був директором ґімназії Українець, Михайло Ґрібашій, висів у кождій клясі портрет Т. Шевченка. Тепер директором ґімназії є Чех, і ті образи десь позникали... Щож, — Браття Словяне!

ТИФ У НІМЕЧЧИНІ.

В Рурському басейні занотовано 50 хворих на тиф. Найбільше хворих в містах Ербенфельд та Бармен. Не зважаючи на часті випадки захорувань, ще не можна сказати, що в Рурі вибухла епідемія тифу, бо всі ці захорування мають випадковий характер.

ВІДГУК НАПАДУ НА ЛИСТАРЯ.

Слідство в справі нападу на листоноса веде львівська поліція далі. Ходить їм головно о те, щоб віднайти таємну панну, котра занимала помешкання, де виконано напад. До сьогоднішного одначе дня не найдено ніяких слідів. Натомісць арештовано З. Книша, студента 4. року прав, який мав би бути тим Брилою, про якого згадував у своїх зізнаннях Роман Мицик і який дав йому наказ виконання нападу. Підчас ревізії в Академічному Домі, де мешкає Книш, мала поліція знайти почтові посвідки на вислані гроші на адресу „таємної панни".

НОВІ ЕЛЄКТРОСТАЦІЇ ПО СЕЛАХ КИЇВЩИНИ.

Не зважаючи на те, що Окрвиконком вже остаточно затвердив плян електрифікації Київщини протягом цього року, проте до київського бюра Окрпляну все надходять нові заяви з районів округи про нове електробудівництво. Цікаво відзначити, що самі місця пропонують власними силами відшукати кошти для спорудження нових електростацій в свойому районі.

З заяв слід відзначити заяву від комуни „Червоний Жовтень" в селі Кухари. Комуна проектує обєднати млин з електростацією. Заяву також подав недавно зорґанізований в Бородянці кооператив електропостачання, який сам збудував невеличку електростацію. Цю стацію мають поширити через те, що в Бородянському районі почали працювати кустарна фабрика гнутої меблі, трикотажна майстерня, майстерня для ремонту сільсько-господарських машин, тощо. У селі Нові Шепеличі також проектують встаткувати невеличку елєтростацію.

Бюро Електропляну виділило своїх представників, яким доручено виїхати безпосередньо до зазначених сіл для того, щоб виявити реальність плянів, а також можливість будування зазначених електростацій цього року.

ПІД ВПЛИВОМ КІНА.

В лісі під Віднем кінні жандарми задержали цими днями дві віденські учениці. Переодіті в мужеське вбрання — дівчата були в дорзі до... Америки. Вони на стільки захопилися життям американських кавбоїв, на яке надивилися в кіні, що рішили поселитися в американських преріях. До Ґенуї думали зайти пішки, а звідси мали сісти на пароплав. Одна з дівчат вкрала батькові 1,000 шілінґів. Обі мали при собі револьвери, ножі і два бубни. Нащо їм здалися бубни, тяжко зрозуміти. В кишені одної знайдено ось яку картку: Присяга. Ми присягаємо, що будемо служити діяволові душею й тілом, і це підписуємо власною кровю. Під цими словами були нарисовані три хрести, по словам дівчат, кровю з мізинного пальця.

ҐЕНІЯЛЬНА ІДЕЯ.

Один англійський підприємець звернувся до багатого англійського купця за кредитом на таку ідею: закласти котячу фарму, де годувалося би на шкіри 12,000,000 котів. Щоби їх прогодувати, треба закласти годівлю щурів, які помножуються й ростуть значно скорше ніж коти. На кожного кота треба би було денно 4 щурів. Щурів можна би згодом годувати мясом з порізаних котів; один кіт на 4 щурів денно. Таким чином підприємство само себе годувало би. Підприємець обчислив, що якби фарму заснували в пропонованім розмірі, то вона давалаб денно 3,500 фунтів чистого прибутку.

РІШУЧА БОРОТЬБА З КОМУНІСТАМИ В НІМЕЧЧИНІ

ПРАВИТЕЛЬСТВО РОЗВЯЗУЄ КОМУНІСТИЧНУ ЧЕРВОНУ АРМІЮ ФРОНТОВИКІВ. ПЕРЕВОДЯТЬ РЕВІЗІЮ В КОМУНІСТИЧНИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ.

БЕРЛІН (Німеччина), 7. травня. — Поліція почала переводити ревізії в помешканнях виконавчих комітетів ріжних комуністичних орґанізацій. При ревізіях вона сконфіскувала багато документів враз з ріжним аґітаційним матеріялом. Думають, що важніші документи переховано в безпечних місцях, або знищено, коли комуністи довідалися про поліційну ревізію.

Поліція каже, що вона остаточно установила, що комуністи готувалися до державного перевороту, а не думали обмежитися лише вуличними демонстраціями 1. травня. Робітництво не піддержало комуністів і не вийшло на масовий страйк, до якого закликали його комуністи.

В Баварії та в Прусії розвязано найсильнійшу військову комуністичну орґанізацію „Вояків Червоного Фронту". Поліція конфіскує документи, прапори, відзнаки та инші річі, що належать до цієї армії. Таксамо розвязані комуністичні орґанізації молоді, такі, як „Червоні Молоді Франтовики" та „Червоні Моряки". Міністер внутрішніх справ, соціяліст Северінґ, заявив, що рішуча боротьба з комуністичними орґанізаціями буде провадитись по всій Німеччині.

ЗАМАХ НА ВАЛЬДЕМАРАСА.

В ЛИТОВСЬКОГО ПРЕМІЄРА КИНУЛИ БОМБУ. ВІН ЗАЛИШИВСЯ НАУШКОДЖЕНИМ, ХОЧ Є ВБИТІ И РАНЕНІ З ЙОГО ОТОЧЕННЯ.

БЕРЛІН (Німеччина), 7. травня. — Коли литовський премієр їхав до театру, в його кариту кинено бомбу. Сильний вибух бомби вбив його персонального адютанта та тяжко поранив одну панночку й пасерба Вальдемараса, що їхали з ним у кариті.

Сам премієр Вальдемарас залишився неушкодженим. Люде бачили, як троє тікали від місця замаху, але нікого не арештовано.

ЗА ЗМЕНШЕННЯ ПОДАТКУ.

ПОДАТКИ В ПОЛЬЩІ ДОСЯГЛИ ТАКОЇ ВИСОЧИНИ, ЩО НАСЕЛЕННЯ НЕ В СИЛІ ЇХ ПЛАТИТИ.

ВАРШАВА (Польща), 7. травня. — Американець Дюї, що є фінансовим дорадником Польщі, оголосив свою заяву, в якій звертає увагу на брак готівки грошей, потрібної для розвитку промислу й торговлі. Це дуже тяжко відбивається на економічному становищі Польщі.

Особливож високі податки на населення вимагають конечного зменшення державного польського бюджету, щоби тим зменшити й податки. Це зменшення податків полекшить економічні затруднення населення та дасть можливість ширше розвиватися приватній торговельно-економічній ініціятиві.

УЖЕ НАГОВОРИЛИСЯ ДОСИТЬ.

КОМІСІЯ ЛІҐИ НАЦІЙ ПРИПИНИЛА СВОЇ ПРАЦІ, ПОКИ ВІДБУДЕТЬСЯ ПОРОЗУМІННЯ ДЕРЖАВ У СПРАВІ МОРСЬКОГО ОБЕЗЗБРОЄННЯ.

ЖЕНЕВА (Швайцарія), 7. травня. — Підготовча комісія Ліґи Націй по обеззброєнню прийшла до заключення, що загальне обеззброєння армій можна осягнути тоді, як прийде до міждержавних порозумінь у справі обеззброєння морських та повітрових фльот ріжних держав. За основу такого порозуміння найбільше надається американська пропозиція.

Тому комісія вирішила припинити свої праці, поки з ініціятиви Америки буде скликана нова конференція в справі обмеження морського зброєння. Коли великі держави договоряться між собою в справі морських сил, тоді можна буде прийти до порозуміння й у справі сухопутних сил.

ВІЙНА В ПОВІТРІ.

ЛОНДОН (Анґлія), 7. травня. — Начальник англійської повітрової фльоти одного з бойових районів, Скарлет, заявив, що сучасна англійська повітрова фльота може бути ворогом цілковито знищеною й то в короткому часі. Найліпшою формою оборони проти повітрових атак він уважає сильну анґлійську повітрову фльоту, яка змоглаб атакувати територію противника у відповідь на його атаку на Англію.

ФАШИСТИ Й СОЦІЯЛІСТИ.

АВСТРІЙСЬКІ ФАШИСТИ НАПАЛИ НА СОЦІЯЛІСТИЧНИЙ ПІКНІК. ПІДЧАС СТРІЛЯНИНИ ТА БІЙКИ ПОРАНЕНО КІЛЬКА ЖІНОК ТА ДІТЕЙ.

ВІДЕНЬ (Австрія), 7 травня. — На деяких фабриках робітники застрайкували на знак протесту проти фашистівської військової орґанізації. Вони вимагають розвязання фашистівських боївок „Гаймвер", які увесь час ведуть боротьбу з соціялістами.

Підчас останнього пікніку соціялістів біля Відня фашисти напали на людей, що там бавилися, й почали на них стріляти. Соціялісти відповідали. Точилася бійка, підчас якої ушкоджено женщин та дітей.

ДИКТАТОР-КОРОЛЬ „УРЯДУЄ".

БІЛГОРОД (Югославія), 7. травня. — Бюджет на 1929 рік виказує великий дефіцит. Щоби цей дефіцит зменшити, король Алексапдер рішив звільнити з посад одну третину всіх урядовців, а з армії 240 лише старших офіцирів.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 6, 1911, under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Ситі і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Oorder.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

МЕКСИКАНСЬКА РЕВОЛЮЦІЯ

В Мексико йде до кращого. Повстанне вже так як би зліквідоване, а конфлікт держави з католицькою церквою готов рівнож увійти в ліквідаційну фазу. Виходить, що теперішне правительство сильне не тільки на словах, але й на ділах. Виходить далі, що воно має сильну опору в робітничій і поступовій верстві населення, бо інакше не булоб видержало сильного напору з боку великих земельних власників і сильної католицької єрархії.

Мексиканські уряди послідного десятиліття докладали дійсно великих зусиль, щоби завести порядок в державі. Вони й пішли на зустріч бідному населенню, переводячи конфіскату величезних маєтків. Це й довело їх до конфлікту з земельною шляхтою й католицькою єрархією, бо католицька церква в Мексику була сама найбільшим земельним власником. Вона й попирала тих земельних панів, що були незадоволені з реформ і не хотіли платити податків та зречися тих привілеїв, що їх мали віками.

Послідне мексиканське повстанне було нічим иншим як звичайною авантурою анархічних, честилюбивих ґенералів, які шукали наживи, думаючи покористуватися напруженнєм, яке панує в Мексику між правительством і католицькою церквою. Їм вдалося перетягнути на свою сторону значне число темного індіянського населення, яке вони пхнули до повстання, граючи на їх релігійних почуваннях. Оті невинні люде впали й найбільшою жертвою тої авантури. На всіх побоєвищах падали трупом головно Індіяне, які навіть не знали, хто це бореться і за що. Авантурники не виставили ніякої політичної чи якої иншої програми, а доперва недавно почали орґанізувати повстанчий уряд, та не мали відповідних людей навіть на той оперетковий уряд.

Упоравшись з повстаннєм, мексиканське правительство зможе тепер лекше упоратись з другим важким конфліктом, себто церковним. Є вже познаки, що воно до цього йде. Заява Хіля, в якій він підчеркнув, що не вяже католицької церкви як цілости з мексиканським повстаннєм, спонукала голову мексиканського католицького епископату до заяви, що він добачує у президента Хіля добру волю, а коли є добра воля, то істнуючі непорозуміння дадуться легко усунути. Знову президент Хіль підніс, що католицьке священство може кождої хвилі вертати до Мексика й продовжувати свою душпастирську діяльність, але тільки під умовою, що буде шанувати закони краю. Стоїмо отже перед можливістю ліквідації й того другого конфлікту.

НОВА „ҐЕРЕҐА" ІМЦЬ ПАНА ПІЛСУДСЬКОГО

(Оригінальна допись до „Свободи").

II.

Хто знає минувшість пана Пілсудского, той знає, що о грубе, простацьке слово йому цілком не трудно. Противно, простацтво в бесіді стало вже його другою натурою і він без нього майже обійтися не може. Загально є чейже в цілій Польщі знане понятте **„маршалковскей пропозиції"**, а коли хто покличеться на неї, то вже не треба ніяких пояснень; кождий дуже добре знає, о що тут ходить.

На конто простацтв добродія маршалка істнує вже цілий ряд анекдот; зпоміж них позволю собі напровадити тут ось яку:

Коли на королівськім замку Вавелю, в катедрі поховано **серце Косцюшка,** то сталося це тому, бо він мав **цілу Польщу** в своїм серці.

По смерти Пілсудского поховають у катедрі на Вавелю не його серце, але іншу, нижше положену часть його тіла, а то тому, що він власне **в ній мав** цілу Польщу.

Нема що казати: анекдота та дуже відповідає тій звичайній фразі, яку п. маршалок так часто має на устах, коли йому щонебудь не подобається. А не подобається йому дуже много річей, бо він взагалі уроджений хіба на якого азійського сатрапа, а не на міністра в державі демократичній тай до того ще в републиці.

Послідний його поступок, та славна стаття **„Дно ока",** доказує уже без всякого сумніву, що маємо тут до діла з людиною ненормальною, з людиною, що занедужала на меґальоманію, на манію величности.

Остаточно й таке буває та ходить по людях, але тут прилучилися ще й инші хоробливі прояви. Можна преці́нь дуже багато про себе думати й уважати себе за справдішного півбога на польськім Олімпі, але не потреба цього маніфестувати в такий простацький, дикий спосіб; не треба зараз паплюжити чужу честь та топтати її ногами, як це зробив п. Пілсудскі з послами Ліберманом та Возніцким.

Але і на цім ще п. Пілсудскому не досить: він — своїм звичаєм — так, як передпослідним разом напав на всіх міністрів війни — нападає тепер і на попередні сойми і каже:

„Таж Польща ховала своїх послів у першому соймі так званих суверенів у **безкарности державної зради в часі війни, безкарности політики шпіонажі у відношенню до армії,** що була в полі і ґинула за батьківщину. А в другому соймі, в якім майже половина послів походила з **тієї кузні державної зради,** посли виховалися в так далеко сягаючій корупції, так густо практикованій, що голос посла коштував деколи не більше, як пятьдесять золотих. А з тої болотнистої правди сойму вийшло чейже до стокількадесять послів і до теперішного сойму!"

Досить того, що п. Пілсудскі до всього, що хоч лише тхне соймом, відноситься з ненавистю та обридженнєм і лише щодо клюбу „Бебе" робить виїмок, очевидно виключно з тої причини, що у нім зібралися самі його поклонники та сліпі орудля його самоволі.

Шановний автор назвав свою статтю „Дно ока, чилі враженя чловека хореґо з сесії буджетовей сейму". Шкода лише, що по слові **„хореґо"** не додав **ще слів „на умисле",** бо ті слова не лиш що відповідалиби правді, але відразу інформувалиби читача, з якого становища має дивитись на всі його виводи і помисли.

У всякому разі навіть без тих слів чоловік, котрий уважно перечитає „випрацоване" Пілсудского, мусить прийти до переконання, що тут мається до діла або з людиною рішучо хорою і не відповідаючою за свої діла, або з людиною, для котрої переступити обовязуючі а собою самим присяжені закони це лекше, як зїсти булку з маслом.

Докази цього дав нам Пілсудскі уже в маю 1926 року, а і тепер усе те, що він у своїй преславній статті нашкрябав, на кождім кроці колідує з обовязуючими законами карними і конституційними, уже не говорячи про закони приличности, прийняті в товаристві культурних людий!

П. Пілсудскі говорить чейже цілком явно і не загикнувшись, що коли би був головою міністрів, то **не позволивби Державному Трибуналови ані разу зібратися.**

Значить, що обовяючі закони це для нього **„фурда моцюмпане!",** бо він собі того просто **„не жичи!"** Вправді в однім місці цеї преславної статті є натяк на давний **„нержонд в Польсце",** але це ні трохи не перешкаджає йому бути самому зачинщиком нового **„нержонду"** і то це якого!

Цілий сойм польської републики має попросту коритися перед волею одного-однісього чоловіка, а ним є ІМЦЬ пан Пілсудскі!

В однім напрямі має він одиноко слушність, а іменно, висказуючи своє глибоке здивованне, що сойм, котрий поставив міністра фінансів Чеховича в обвинуваченне, ухвалює тому самому кабінетови міністрів буджет. Однакож і тут заходить ще та мала заковика, що той міністер сам зложив свій уряд і з того кабінету виступив. Впрочім в тім соймі далося ще позискати потрібне число голосів, щоби відослати виновного міністра перед Державний Трибунал; але більшости для відкинення буджету уже не найшлося тай не могло найтися. При тій розбіжности поглядів, яка в тім соймі панує, і так було справдішним чудом, що найшлася потрібна більшість для потягнення виновного міністра до одвічальности.

І це лише добре про той сойм свідчить, що не дав себе безкарно легковажити і не дозволив, щоби „Пілсудчина" занадто вже собі духа давала.

У всякому разі для стоячого з боку чоловіка є інтересним знати, яке враження зробило **„Дно ока"** Пілсудского на думаючих Поляків, а зосібна на політичні польські сфери.

Нема що казати: першим враженнєм було загальне **почутте встиду,** встиду з тої причини, що на **першім місци** у Польщі стоїть людина, котра годна упасти аж до такого простацького уровеня, тай годна так відкрито висказати свою погорду супроти законодатного в державі тіла, та супроти обовязуючих в ній законів.

Те почутте встиду огорнуло навіть і самих Пілсудчиків, хоч вони уже приготовані на всілякі вибрики свого шефа.

Тут мушу лише ще пояснити, чому кажу про нього, що він стоїть в Польщі на першім місци.

Так іменно і є: президент Мосціцкі, хоч, як видно з усього, людина дуже розумна і розважна, це лише ставленник давного свого товариша Зюка. Очи загалу звернені є на того послідного, а не на Мосціцкого.

Але вернім до обговорення наслідків тої його преславної статті.

Отже, хоч **почутте встиду** огорнуло в першій хвилі навіть самих найретельніших Пілсудчиків, то преці́нь не годилося з таким на верх виходити. Противно, треба було зробити пику повну подиву та одушевлення, що ось-то як ґеніяльно хоч і простими (то правда!) словами п. маршалок зхарактеризував ситуацію та наклеймив **„несфорне"** поступованне сойму! Одушевлений особливо орґан Пілсудского **„Глос Правди",** хоч так і видно, що той його усміх радости дуже іде „на кутні зуби"!

Бож і нема чого радуватися: доляр і так послідними часами пішов вгору, а відомости про распрю поміж урядами в Польщі і її соймом ще більше її зкомпромітують на нюйорській біржі!

Котра-ж часопись позволила собі бодай пару слів критики на це нове виладованне мозкових екскрементів маршалка, в безжалісний спосіб зістала сконфіскована, як ось пр. **„Ґазета Варшавська"** за статтю **„Про повагу держави".** Бо і справді: Яку повагу може задержати перед другими державами така держава, котрої найчільніший в даній хвилі чоловік не соромиться виступати публично з **такими** статтями!

А коли преці́нь найшлася часопись, що сміє домагатися **задержання** поваги держави, то очевидна річ: до котузки цілий її наклад!

І тому не диво, що соціялістичний **„Роботнік",** подаючи лише в кількох рядках зміст довжезної статті Пілсудского, здобувся на відвагу лише ось що сказати:

„Від себе додаємо тільки одну увагу: не можемо зрозуміти, **яку користь** можуть принести Польщі того рода заяви бувшого Начальника Держави, бувшого премієра а нинішного міністра військових справ Річипосполитої?"

І справді: користи тут не мож добачитись ніякої, а **шкоди** можби уникнути хіба лише в цей спосіб, колиби президент держави публично признав такого міністра за хорого і невідповідального, та післав його назад до Сулеюфка на склад.

Та на такий рішучий крок добряга Мосціцкі не стягнеться, і Польща стоїть перед неабиякою крізою. Новий кабінет в хвилі, коли це пишемо, вона вже певно має (очевидно і з п. Пілсудскім, як головною прикрасою!), але це справи ще не рішає.

Що зробити з таким збещещеним соймом? Розвязати його та розписати нові вибори, чи устроїти новий **замах державний,** накинути нову конституцію по мисли „бебістів" (безпартийнеґо бльоку вспулпраци з ржондем), а покищо правити при помочи самодержавних декретів президента, а радше задекованого за ним Пілсудского?

Але це потвердилоби лише твердженнє берлінської „Дойче Альґемайне Цайтунґ", що **Польща — це новий,** східноевропейський **Балкан,** жерело сталих і все нових несупокоїв!

„Злоти" упавби ще більше, а про нову пожичку в Америці не моглоби бути навіть і мрії!

Одним словом: загнав-же погано п. маршалок свою чесну **„ойчизну"** в кут, так, що і виходу нема. Правда, був би вихід, якби він спромігся справді на відвагу, **переміг самого себе** та сказав собі по щирости:

„Був я заговірником і то першої кляси. І стрільців я орґанізував та дав початок польській армії. І по розвалі центральних держав був я добрий, щоби якось кінці в новій Польщі повязати до купи. Але вже мій замах маєвий властиво до нічого не довів: на місце Вітосівців прийшли Пілсудчики тай так, як і тамті, „ржондзон сєн як шара ґенсь". Бачу цілком виразно, що я з моєю самодержавною натурою до модерної, демократичної держави не надаюся і тому добровільно уступаю з цього міністеріяльного крісла, даю Мосціцкому волю робити, що узнасть за відповідне та з конституцією згідне, а сам забираю шматте і забираюсь з Бельведеру до мого Сулеюфка підгортати картоплю, що певно для Польщі не буде таке небезпечне як виписуванне „Дна ока" та не таке глупе, як недавна моя стаття **„Людзе без вчора і без ютра".** У мене **„вчора"** як у „всцеклеґо ризиканта" було дуже бурливе, нехай бодай **„ютро"** буде спокійне і дасть людям поволи забути такі мої промахи, як те **„Дно ока"!**

Але чи стане у цього „разслабленного жилами" Пілсудского досить відваги і самовідречення для такої постанови? Ми дуже сумніваємось!

Д-р Кирило Т.

ЗАМІСЦЬ СВЯТОЧНИХ ЖЕЛАНЬ.

Рачестер, Н. Й. Анна Стадник-Пелкий $5 на Рідну Школу.

Елизабет, Н. Дж. На Рідну Школу зложили: о. М. Кінаш $5; Стефан Грабар $2.

Друга жінка (до свого чоловіка): Цю чорну вазу з коминка треба спрятати десь, або для гармонії ще одну таку поставити там.

Чоловік: Спрятати її відтам не можу, радше можу поставити там другу як пендант, бо в тій вазі є тлінні останки — попіл із моєї небіжки жінки!

В. БУДЗИНОВСЬКИЙ.

ГЕТЬМАНСЬКИЙ СУД

(Історична повість).

(26)

Моглаби також в хвили, коли нікого нема в хаті, зайти до його комнати. Але, ануж він і там розкричиться, та нещастє схоче, що саме тоді хтось увійде в сіни? Подумавши, що найліпше буде не гоноруватися, але першій забалакати до нього та позвати його до саду, вона стала на нього полювати. Все о тій порі, коли він ішов з хати до варстату, або з варстату виходив, вона крутилася по подвірю, будьто граючися з собаками. Першої днини він вийшов з варстату... не сам. З ним ішли вартові і щось йому розказували. Якби тепер забалакала до нього, то вартові почулиби не лиш сказане нею, але й відповідь. А Бог знає, яка би то була та його відповідь. Міг би відповісти так, як звичайний смертельник гетьмановій не важивсь би відповісти. Вартові могли би зміркувати, що він і вона, як не знаються між собою, то бодай мають якусь спільну тайну. Такі думки тільки майнули в її голові. Вона до Кравчука не забалакала, будьтоби й не глянула на нього. Він тільки, таксамо, як вартові, поклонився і пішов далі. Коли на другий день гетьманова була на подвірю, Кравчук вийшов сам. Переходячи попри неї вклонився, бо на порозі стояла кухарка і булаби дуже здивувалася, якби Кравчук не здоймив перед гетьмановою шапки. Саме, коли Кравчук глянув на гетьманову, вона очима показала сад і сама пішла туди. Він бачив се і зрозумів її, бо на його лици засіяло вдоволенне і він усміхнувся.

Гетьманова сіла на тій лавочці, що звичайно, і дожидала Кравчука. Не сумнівалася, що прийде, бо бачила його усмішку, яку зрозуміла в свою користь. Коли довший час не приходив, подумала собі, що він того не зараз за нею, бо на порозі хати стояла кухарка. Щоби не доміркуватися, що він побіг до гетьманової, вперід поступив до хати. По хвили гетьманова здріґнулася, бо почула, що хтось іде. Стала наслухувати і її лице захмарилося. Хід не був повільний, бо хтось неначе біг, сильно гопаючи. Звичайно бігав так Юрко. Не помилилася. Надбіг Юрко і сів біля неї. Потерпала, що хочби Кравчук прийшов до саду, то побачивши Юрка, не приступить до неї і верне назад. Вона спитала, грізно позираючи на хлопця:

— Ти чого сюди прийшов? Чи я тобі не приказала сидіти в хаті?

— Та я сидів, але він справив мене до мами.

— Який він?

— Кравчук. Прийшов до мене до хати і сказав, щоби я зараз ішов до саду, бо мамі самій скучно сидіти. Я гадав, що мама кличуть мене.

— Кравчук лишився в хаті?

— Ні. Сказав, що він тут страшно нудьгує, бо нема й собаки такої, з якою він міг би по роботі побалакати. Окульбачив коня, сів на нього і поїхав до Чигирина.

Гетьмановою затрусило. Вона думала:

— Кравчук знехтував мене! Такий Кравчук... таку, як я!

Гетьман гостив у себе не таких, як Кравчук. У нього бували любимці королів, царів. Кождий з них був щасливий, коли беручи від неї чашу, міг доторкнутися її руки. Кождий сіяв щастєм, коли вона усміхнулася до нього. Ізза неї почубилися два панські когути, як Чаплінські і Хмельницький. Слава про неї лунала по всій Европі, бо то через неї, як вона думала і як говорено, спалахнула така велика і кровава, на весь світ голосна війна. А тут такий червачок, якого вона мала силу в кождій хвилі роздоптати, посмів так зневажити її. Не лиш не глянув на неї ласим оком, але й сам відкикав накидувані йому любощі жінки... такої, як вона!

Гетьманова схопилася і вернула до хати. Кинулася на ліжко і захлипала. Аж давилася, так плакала. Плакала з досади, бо знайшовся такий, що її так оскорбив. Нараз схопилася, сіла на ліжку і сціпивши пястуки, процідила крізь зуби:

— Будеш ти навколішках просити мене, щоби я тобі простила сю зневагу. Будеш на череві повзати перед мною, стопи цілувати!

Кравчук все йшов до робітні зараз по сніданку. Одної днини гетьманова встала дуже рано. Взяла пишний одяг, в котрім, як лестуни говорили їй, вона була неначе цариця русалок. Причепурившися, приказала винести на подвірє, просто вікна робітні Кравчука плечисте крісло. На тім кріслі сіла з якоюсь жіночою роботою. Біля неї сів Юрко. Ідучи по сніданку до робітні, Кравчук мусів пройти попри неї, попри ту царицю русалок, і не міг переочити її.

Кравчук справді аж на хвилю пристав, глянувши на неї. Так причепурену бачив її, але здалека, тільки тоді, коли до Суботова приїздили дуже високі гості. Не кивнувши головою, Кравчук пішов далі. Гетьманова далі сиділа просто Кравчукового вікна. Не сумнівалася, що він, замісць робити, призирається їй і ломить собі голову питаннем, хто такий приїде і до кого вона так причепурилася. По якій годині гетьманова взяла з подолка розірваний золотий ланцух і, даючи його Юркови, сказала:

— Іди до Кравчука і скажи йому, щоби зараз направив. Скажи йому також, але від себе, не від мене, що нині-завтра мабуть приїде тато... на добу-дві. Скажи, що як ланцух буде готовий, то нехай принесе його мені. Я буду в саді. Ти лишися дома.

Коли Юрко відійшов, гетьманова пішла зі своєю роботою до саду. Вона не сумнівалася, що Кравчук прийде, бо коли вчув, що гетьман приїде, безпечно погадав собі, що вона хоче тепер викрасти ключі до скарбу і передати йому. Буде лихий, коли почує, що до приїзду гетьмана ще дуже далеко, але бодай таким підступом заманить його до себе на розмову. Побалакає з ним в чотири очи. Хочби заголосно балакав, то відси до хати голос не залетить. Ніхто не буде чути.

Не минуло пів години, коли надійшов і перед нею станув, але не Кравчук. Надбіг Юрко з направленим ланцухом. Коли так Юрко розвіяв її надію, вона сердито крикнула до нього:

— Ти чому не лишив ланцуха у Кравчука і сам не пішов до хати?!

— Бо Кравчук сказав, щоби я хвилю посидів у нього, то він зараз залатає і я буду міг сам віднести мамі.

— Ти йому сказав, що може тато приїде?

— Сказав. Він зразу не вірив. Аж коли спитав мене, чи мама так до тата причепурилася і я йому сказав, що до тата, бо міг би й нині приїхати, він увірив.

— Справді увірив?

— Увірив, бо дав мені отсю грудку воску і казав передати мамі — Юрко сказав, подаючи їй віск.

— Нащож він дав сей віск?

— Сказав, що як тато справді приїде, то мамі буде потрібний віск.

Тепер гетьманова допевнилася, що Кравчукови тільки гетьманське золото на умі. Віск передав їй на те, щоби від неї дістати форму ключів. Очевидно, як справді увірив, що гетьман приїде. Як не увірив, то тим воском хотів їй сказати, через що він дується. Ще й такий необережний, і віск передає Юрком. Чейже дитина може виговоритися. Якби гетьман почув про се, то дуже здивувавсь би, що за воском, котрого в хаті було чимало, вона звертається аж до Кравчука.

— Не казав — спитала Юрка, — чому сам не відносить мені роботи?

— Сказав, але я вже забув.

— Погадай, то може...

— Вже знаю, вже! До якоїсь... Так, до якоїсь Євки...

— Що? До Євки?

— Та до Євки квапився. Казав, що зараз їде до Чигирина, бо квапиться до Євки. Верне аж завтра досвіта.

Гетьманову опанували нараз і лють і жах. У неї одночасно вибухли і перемішалися дві страсти: жажда пімсти за зраду і горяче бажанне переблагати його та прихилити назад до себе. Сяк чи так, треба було перейняти його і до Чигирина, до тої якоїсь Євки не пустити. Вона крикнула до Юрка:

— Біжи до стайні і подивися, чи його кінь ще стоїть. Як ще є, то зараз прибіжи сюди і скажи мені.

Юрко побіг. Ледви хлопчина щез з її очий, на дорозі за плотом затупотіло. Тупіт віддалявся в сторону Чигирина. Не треба було Юрка, щоби сказав їй, що Кравчук вже відїхав. Підводячися з лавки, забалакала на голос:

— То він вже другу знайшов собі! Для неї йому потрібне золото. І се золото для підбічниці має йому дати власна жінка... Для його Євки!

Погрожуючи пястуками в сторону Чигирина, крикнула:

— Дам я тобі Євку! Зігну я твою спину. Будеш ти ще мої ноги лизати... безуспішно!

Погадавши хвилю, вона стала розважати:

— А може він сказав таке тільки на те, щоби мене оскорбити? Щоби зробити заздрісною? А може Юрко зле чув? Бо деж би він був такий необережний, щоби щось таке переказував мені... ще й дитиною?!

Пішла до хати, але не довго там видержала. Вибігла з хати, сама не знаючи, чого. Пішла до саду і бігала то сюди, то туди, неначе шукаючи Кравчука і тої Євки, щоби одно й друге вдушити. Але вони були безпечні, бо до Чигирина руки гетьманової не сягали. Вона раз у раз повторяла:

— Коби бодай знати, чи він про сю Євку правду сказав! Коли правда, як далеко з нею зайшов?

Вертаючи з саду до хати, побачила головного отамана татарських вартових. До голови стрілила їй нова гадка. Кивнула на Татарина і вернула до саду. Татарин здивувався, але не осмілився не послухати. Коли станув перед нею і, склавши руки на грудях, покірно схилив голову, вона промовила:

(Далі буде).

КОНВЕНЦІЙНІ ПРОЄКТИ.

Ч. 88.

НЮАРК, Н. ДЖ.

Проєкти на 17. конвенцію У. Н. Союза, ухвалені 371. відділом, „Запорожська Січ".

1. Сиротинець:

Щоби плян побудовання Сиротинця зреалізувати чимскорше, пропонуємо, щоби конвенція наложила на кожного члена Союза податок в такій сумі, на яку згодяться делегати і на так довго, доки не збереться потрібної суми на проєктонаву будову.

2. Виплати:

Виплати за ушкодження частей тіла, як: очей, рук, ніг і пр., якщо це сталося наслідком випадку, або недуги — подвоїти.

Члени, що платять через 25 літ асекураційні вкладки, а не можуть їх дальше оплачувати через нездібність до праці, мають бути звільнені від плачення вкладок без втрати права на посмертне.

Скаля платничих вкладок, як і виплат в формі дивіденд, позичок і пр. повинна підходити, о скільки се можливе в нашій організації, до скалі американських асекураційних компаній і сим заохочувати наших людей належати до своєї асекураційної організації.

3. Злука.

Одобрюємо плян всіх українських запомогових, центральних організацій, або бодай тих, що на такий плян згодяться. Вибраний на конвенції в тій цили комітет має розпочати акцію в сім напрямі і здати з неї звіт на слідуючій конвенції.

4. Відділові секретарі.

Признаємо, що зріст членів Союза завдячується найбільше праці та заходам місцевих секретарів і що вони повинні діставати більшу за це нагороду, як це діється тепер. Це вдалосяб тим лекше зробити, колиб конвенція ухвалила плян, після якого можнаби перевести успішно злуку відділів у поодиноких місцевостях. Сим зменшилосяб число секретарів, видатки відділів, а тимсамим далоби можливість збільшити платню секретарів за їх працю.

5. Вибори.

Вибори всіх комісій, чи урядів повинні перевестись на конвенції, або через референдум членів, означеним конвенцією.

6. „Свобода".

Члени, які не вміють читати, повинні бути звільнені від передплати за часопись. Це відноситься також і до календаря. Один примірник „Свободи" повинен вистарчити для всіх членів родини, якщо їх більше належить до Союза.

Пропорціонально до своєї величини „Свобода" поміщує за богато оголошень і через це потрібно або „Свободу" побільшити, або скількість оголошень зменшити. Оголошення не повинні займати більше як четвертину теперішньої величини.

Уважаємо за необхідне вибір редакційного комітету, який би був відвічальний за виконанне тих ухвал супроти „Свободи" на конвенції, як і взагалі за часопись в міжконвенційнім часі.

Головного редактора повинносся вибирати на конвенції, а помічних редакторів має він назначити за згодою редакційного комітету.

Напрям часописи має бути означений на конвенції делегатами, а не самими редакторами, через що вноситься безпотрібно невдоволення й закол от між членами, як се діється під сю пору.

„Свобода", з огляду на ріжницю релігійних переконань членів Союза, повинна заховувати строгу невтральність супроти релігійних переконань своїх своїх читачів. Політичний, чи аполітичний напрям, як і взагалі характер народньої діяльности повинен бути таким, як його означить сама конвенція, а не самі редактори.

Домагаємося, щоб конвенція перевела ухвалу, силою якої булоб раз на все заборонено урядові виключати зі Союза члена, або усувати з уряду за його критику політики редакторів, веденої ними в органі Союза. Прилучаємося до домагань цих відділів, що критичним оком глядять на теперішній режім при „Свободі", щоби до редакційного персоналу покликати людей, що зуміли би піднести моральну вартість „Свободи" і зробилиб її дійсним органом нашої думки й народнього життя. Коли взяти під увагу кошт видання „Свободи", то в порівнанню з другими часописами вона абсолютно за слабо редаґована, мало інтересна, брак в ній ясної, провідної думки, якаби зеднувала нашу іміґрацію в нашій організації та в акції допомоги Рідному Краєви. Дієсь, як раз противно, боротьба редакторів з немилими їм людьми, ведена часто в огидний спосіб, доводить до сього, що ворожий настрій до „Свободи" і до народніх акцій, які вона має заступати, чим дужче зростає. Це не приносить користи, ні Союзові, ні народній справі, якій „Свобода" з волі членів Союза має служити.

Домагаємось, щоби конвенція взяла сей найслабший бік нашої організації серіозно під розвагу і подбала, щоб „Свобода" в бучуччині служила широким інтересам народнім тут і за морем та нашій організації Союзові, а не інтересам пп. редакторів.

За уряд Запорожської Січи, від. 371 У. Н. С.:

Іван Тарнавський, предсідатель; **Олекса Шумський,** секретар; **Іван Височанський,** касієр; **Василь Кузів,** делеґат на 17-ту Конвенцію У. Н. Союза.

Ч. 89.

ДЖРЗИ СИТІ, Н. ДЖ.

Товариство Українська Січ, від. 170 У. Н. Союза, одобрило слідуючий проєкт:

1) Щоби „Свобода" виходила в побільшеному розмірі та щоби матеріял її був змінений на більше інтересний та науковий. Щоби в головних рубриках було більше писано про рух і стан робітників. Бо до сего часу переважно більше було писано як приміром про Пілсудського й богато таких инших кавалків, які не підходять ані до науки, ані до інтересів наших читачів.

2) Коли є батько і його син, а ще не одружений і є повним членом, то щоби син не мусів платити за „Свободу", а щоби тілько одне число „Свободи" й один календар були призначені для них, за що би мусів батько платити, бо тепер є богато скарг батьків, коли їм приходиться оплачувати дві ґазети та два календари.

3) Коли член знаходиться в критичному положенню її не може заплатити своєї вкладки через певний час, то щоб опісля по його згоді заплатити свої вкладки через певний час він був принятий яко старий член.

4) Щоби член, котрий стоїть 25 років у Союзі, мав якийсь опуст зі своїх місячних вкладок.

5) Щоби кожда точка, ухвалена делеґатами на конвенції, була виконана урядом, який буде підлягати такій точці з такою формою, як її делеґати ухваляють.

6) Коли яка точка, ухвалена конвенцією, не була виконана або була усунена, то щоби кождий делеґат, в імени свого відділу, мав право питати уряд, що за причина цьому й щоби те питання та відповідь були надруковані в ґазеті, а не особисто, як то траплялося до цього часу. Особиста або спеціяльно листовна відповідь моглаб бути доказом, що урядники не зважають на ухвали конвенції, а роблять, як їм угодно.

7) Справа щодо Сиротинця. Над цією справою шановні делеґати повинні роздумати серіозно і припоручити урядови виконати роботу цієї інституції в такий спосіб, щоби ця інституція стала захистом не лише для тих сиріт і калік, які будуть членами УНС, але так само й для тих, як далі проєктуємо. Коли член стояв у Союзі через кілька років а опісля був виключений і помер, отож щоби тими сиротами, які тоді зостануться без батька й без мами, заопікувався Сиротинець.

Дальше, щоби дістати ще більше сил до будови цієї інституції, уряд мусів би повести цю роботу загально, отже мусів би порозумітися зі всіми українськими організаціями в Америці, без ріжниці їх політичного чи релігійного переконання, так як було ухвалено на бувшій конвенції у Рочестер.

8) Щоби конвенції відбувалися завше, як і до тепер, що 4 роки. Правда, що кожна конвенція побирає велику суму гроша, але всеж таки кожна конвенція приносить і великі користи для нашої організації.

Наш відділ бажає 17-тій Конвенції і шановним делеґатам найкращого успіху, який би зміцнив наше добро й став як найбільшим успіхом для нашої організації, якою є Український Народний Союз.

За Уряд Тов. Української Січи:

Григорій Райнгарт, предс.; **Григорій Готра,** секретар; **Дмитро Фурка,** касієр; **И. Вацлавський,** делеґат.

Ч. 90.

САВТПОРТ, КОНН.

Товариство ім. Тараса Шевченка, відділ 84. У. Н. Союза, ухвалило такий конвенційний проєкт:

1) Справа Сиротинця при У. Н. Союзі є справою пекучою й конечно потрібною, але шановні делеґати й делеґатки уважайте, щоби не було більше додатків до фондів, бо й так наші люде нарікають, що зависока оплата в У. Н. Союзі.

2) Коли можливо, то щоби конвенція відбувалася що 6 років, а ті гроші, що лишаться в касі при У. Н. Союзі ізза відтягнення конвенцій, дати на підмогу Сиротинцеви.

3) Щоби приймати всіх українських дітей до молодечого департаменту без ріжниці, чи родичі стоять в Союзі або ні, бо тепер багато нашої молодіжи пропадає для української народности.

4) Коли батько стоїть у Союзі, то хоч би й ще й трох синів але самотних і які мешкають разом з батьком коли були членами Союза, щоби вони не платили за орґан „Свободу" й не діставали її. Редакція нехай постарається о більше передплатників на їх місце.

5) Щодо малих відділів, котрі мають менше 25 членів, то справа конечно вимагає, щоби вони висилали своїх делеґатів на слідуючі конвенції. Треба не забувати, що члени й малих відділів платять конвенційний фонд, тож вони будуть покривджені. Просимо подумати над тим, що є такі місцевости, що навіть нема 25 людей, щоби був повний відділ, а люде бажають стояти в організації й тим людям кривду робити не можливо. Коли вони не мають права до делеґата, то нехай то мають можність злучитися з другим відділом і передати йому свій голос.

6) З старих членів, які стоять вже повних 25 літ, коли хто не може платити місячного розмету, то його можна звільнити, але під тим услівям, що уряд відділовий дасть запоруку, що воно так є.

7) Календар У. Н. Союза має дістати даром кождий член, як дарунок.

8) Щоби „Свобода" виходила в більшім розмірі й більше поучаючо, а меньше оголошень та щоби не пхалась забогато поза орґанізаційні справи, а особливо в релігійні, як це було дотепер.

9) Час би було вибрати нових і молодших людей до уряду.

10) Щодо нових родів обезпечення, то треба подумати, що о скільки це можливо, щоби зближитись до вкладок американських асекурацій, бо наша табелька в нових родах обезпечення далеко дорозша від американських, а на тім У. Н. Союз терпить.

Михайло Сендзік, предсідатель; **Петро Дудко,** секретар і делеґат; **Юрій Гоголь,** касієр.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

НЮАРК, Н. ДЖ. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 76, повідомляє своїх членів, місцевих і позамісцевих, що надзвичайний мітінґ відбудеться дня 9-го мая, в гали під ч. 93 Van Buren St., в годині 6.30 вечером. Уряд просить усіх членів прибути на сей мітінґ, бо є дуже важні справи до полагоджения. — О. Витязь, рек. секр.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

У. Н. СОЮЗ — ЦЕ СКАЛА.

Теперішний ювилей У. Н. Союза й сьогорічна Конвенція можуть тільки радіти й гордо глядіти на ту величаву будівлю, на ту національну скалу, що зветься У. Н. Союзом. Тому піднесім вгору наші серця і радіймо, що маємо чесних і добрих народних провідників, що маємо добрий уряд, що на протязі одної каденції подвоїв нам маєток і виставив гарну будівлю, як пристало на таку орґанізацію як У. Н. Союз, яка є світилом нашої іміґрації в Америці.

Михайло Костра,
член 371 від. з Нюарк, Н. Дж.

RECOMMENDS ENGLISH SECTION.

I have read several letters published in "Svoboda" regarding the English section. According to the letters published in your paper, the understanding seems to be general that some means must be found to hold the rising generation of Ukrainians in America within the fold of Ukrainian life and arose and keep up the enthusiasm for the struggle for freedom of our people in Europe. American help for that struggle is always needed and it can only come from those who learn to sympathize with us.

The scope of this letter will not allow me to analize the situation in detail. However, I will say that the need exists for a well edited weekly edition of "Svoboda" in English only, which should contain the following sections; general news concerning present condition in Ukraine; articles treating of the Ukrainian question from the political standpoint, showing that it actually needs to be solved for the sake of peace; history and parallel struggle of the American Colonies and those of other nations; business and industry in America; Ukrainian literature and music; correspondents' column; sports among Ukrainian Clubs; adn advertisements.

Paper like this can be distributed all over America, or wherever English readers are found. It will serve as a bridge for the Ukrainian question to cross its own boundary and pass its cry for freeeom to other sympathetic hearts which do not understand us because we cannot speak to them in a way they could understand. There is only one road to freedom. The nations now free went thru it and are now enjoying the benefits of freedom. We have come to a point where the road divides: one leads to freedom and the other to oblivion. We can choose. Let us choose the hard road to freedom!

D. Sherotsky,
Clearfield, Pa.

З ЖИТТЯ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

УКРАЇНІЗУЙМО БІБЛІОТЕКИ!

З Радянських ґазет.

Підчас „Місячника **Української Книги**" ніяк не можна залишити поза увагою книгозбірень. За теперішних умов вони є найголовніше джерело постачання людности книжки. Тому роля їхня в українізації друдящих має бути величезною.

Та цифри, що їх маємо, свідчать про великі хиби в цій справі.

На Роменщині в 138 бібліотеках масового користування українських книг тільки 25 відс. до загальної кількости. І якщо на селах більше, то в місті справа далеко гірша. Наведемо цифри:

В бібліотеках сп. **Металістів** — 20 відс., сп. **Текстильників** — 10 відс., сп. **Будівельників** — 35 відс., сп. **Транспортників** — 14 відсот., сп. **Залізничників** — 12 відсот., сп. **Комунальників** до 20 відсот. (але дуже мало красного письменства), сп. **Звязку** — 30 відсот., сп. **Робос** — 13 від., сп. **РТС** — до 20 відсот., сп. **Робмис** — 1 відсот. і т. ін. Навіть комплектування незадовільнене: з усієї кількости придбаних книжок (відомости 1928 р) українських було не більше половини, а по деяких спілках зокрема — дуже мізерна кількість (прим. по сп. **Робмис** — 1 відсот.).

Не дивно, що службовці і робітники не часто читають українські книги. **Треба з усією рішучістю підкреслити, що культвідділи профспілок на українізацію бібліотек звертали недостатню увагу.**

Просуванню української літератури надзвичайно шкодить і необізнаність із нею бібліотекарів по багатьох спілкових книгозбірнях. ЦК КП(б)У відзначив це в своїй недавній ухвалі і підкреслив необхідність організувати відповідні семінари. КВ ОРПС повинен цю справу прискорити.

Щодо пропаґанди української книжки, бібліотеки не зробили ще нічого значного.

Отже, культвідділам і ОРПС слід серіозно вивчити становище, що утворилося і негайно зрушити справу українізації бібліотек і пропаґанди української книги серед трудящих.

Треба скористатися з „місячника", щоб задешево і в борг придбати літератури.

Перетворімож наші книгозбірні на справжні осередки української культури!

(„Радянське Життя"),
Ромни, Полтавщина.

Це так справа стоїть з українізацією на Полтавщині, де українське населення складає 99% всього сільського населення. Минуло десять років большевицької влади, а для українського населення й досі до бібліотек посилається більше московських ніж українських книжок. Це большевики називають „українізацією".

— Що даш твоїй жінці на імянини?

— Наповню їй наново повітряну подушку.

Чоловік приходить до лікаря і жаліється, що його болить у коліні. Лікар оглянув старанно тай питається:

— Відколи чуєте ви ці болі в коліні?

— Від двох неділь.

— Чоловіче божий! Як ви могли ходити? Таж вам вискочила кістка! Чомуж ви скорше не прийшли до мене?

— Бо моя жінка, як лише мене що заболить, каже, що я мушу перестати курити!

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

З Української Стрілецької Громади.

Річний Зїзд.

Річний Зїзд Стрілецької Громади в Злучених Державах відбудеться дня 12. травня с. р. в Филаделфії, Па., в Клюбі Горожан при 847 Н. Френклин Ст., точно в 9 год. рано.

В суботу, дня 11 травня, в год. 6.30 вечір, відбудеться святочне роздання пропамятних военних відзнак на Стрілецькім Вечері, устроенім Громадою під протекторатом ген. пор. М. Омеляновича Павленка ст. й ген. чет. Мирона Тарнавського. На це стрілецьке свято запрошує Головна Управа У. С. Громади, зокрема всі відділи й членів У. Н. Союза з Филаделфії й околиці. На вечері будуть присутними теж гості й представники наших організацій. Всі члени Громади, зокрема перебуваючі в околиці Филаделфії, повинні явитися на святі та негайно зарезервувати місця. Вступ від особи $3.00.

Управа прохає всіх наших громадян і представників організацій, щоби вони зволили прислати свої зарезервовання місць по змозі як найскорше, на адресу:

Ukrainian Legion,
Box 578,
Philadelphia, Pa.

Надання Пропамятних Военних Відзнак.

Провірочна Комісія для надання П. В. Відзнаки, яку видає колегія начальних Вождів У. Г. А. з нагоди десятиліття оружної боротьби на Західних Українських Землях — подає до відома всіх інтересованих, що реченець до вношення прохань о надання відзнак продовжується. Тому, що Провірочній Комісії надана повновласть на цілі Злучені Держави, рішено признати відзнаки і не-членам Громади, оскільки вони відповідають постановам статута.

Для уникнення непорозумінь і непотрібної кореспонденції, Провірочна Комісія прохає всіх петентів виповняти формулярі як найточніше, з поданням імен і адрес свідків.

Імена наділених проголоситься окремо в пресі. Належитість за виготовлення відзнаки виносить $2, які треба негайно надіслати до У. С. Громади на подану вгорі адресу.

У. С. Громада.

—o—

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Як розвиваються українські фінансові організації.

Кілька літ тому мала ґрупа людей в Филаделфії зорґанізувала Будівельно-Позичкове Товариство під назвою „Дністер" при Січовім Домі на Френклін і Бравн улиці. В короткім часі заінтересувався цею інституцією ширший загал і се товариство доросло до маєтку в сумі $140,000. З того чистий зиск виносить $25,000. Се товариство помогло десяткам людей набути доми на свою власність, уділючи їм пожичку, яку вони сплачують місячними вкладками. Велику користь мають не лише ті, що вплачують місячні вкладки для своєї ощадности. В такім товаристві можна вплачувати місячно по 5 і 10 долярів, і більше. Ті вкладки приносять значний заробок, бо за вплачені вкладки по $5 місячно виплачує товариство по десятьох роках одну тисячу долярів. Коли почислимо, скільки шеровець зложить грошей на протязі того часу, то переконаємося, скілько зиску приносять такі шери.

Користним є таке товариство особливо для людей небагатих, молодих, що зачинають дороблятися.

В теперішних часах чоловік не всилі відложити богато гроший. Однак $5 на місяць це не важко відложити. Тому то до Будівельного Позичкового Товариства повинні Українці вступати як найбільше.

Є ще у нас друге товариство, під іменем „Українська Фінансова Корпорація". Та Корпорація заснована тими самими орґанізаторами що й висше згадане „товариство „Дністер". Корпорація позичає гроші в сумі до $300 на ноти (векслі) і стає рівнож нашим людям у пригоді. Ті пожички сплачуються малими тижневими сплатами й це дуже вигідне. На протязі трох років корпорація зросла в маєтку до суми $50,000; з того є в резервовім фонді $5,500. Шеровці сеї Корпорації одержують уділи в сумі 8 процент і більше від сотки.

Одно й друге товариство є дуже корисні для тих, що складають гроші, так як і для тих, що потребують пожички. Тому такі товариства наше громадянство повинно попирати.

Користаючи з услуг того рода товариств, стаємо незалежними господарями в своїм домі і будуємо кращу будучність для себе й своєї сімї.

До цього тепер найкраща нагода, бо товариство „Дністер" і „Фінансова Корпорація" випускають нові серії шерів, які кождий може набути в домівці згаданих товариств.

М. Дармограй.

—o—

МОНТРЕАЛ, КВЕБ., КАНАДА.

Виступ школи українського національного танку.

Дня 14-го квітня школа українського національного танку артиста-балетмайстра Василя Авраменка в Монтреалі під проводом енерґійного й досвідченого учителя Івана Пігуляка виступала з українським танком на сцені найбільшого „Принсес Театру".

Це був грандіозний попис української молоди з нашими танками перед публикою з 1,500 душ, якої більшу половину складали чужі народи, як Англійці, Французи і т. п.

Перший раз в Монтреалі побачили чужинці український танок, який нагадав їм Україну й її прекрасне мистецтво.

Школа виступала сейчас по виступах трупи прославлених московських танцюристок Ірми Дункан. Рівнож треба було переборювати значні перешкоди, як з одного боку — великі видатки, котрі ставали небезпечним ризиком робити таке підприємство, а з другого боку треба було перебороти ворожу аґітацію проти українського танку з боку Москалів тай наших убогих духом „землячків-товаришів", що між иншим, навипередки допомагали московським танцюристкам Ірми Дункан, бо мабуть московське їм близче, як рідне своє. Знайшлися, на жаль, і серед українського громадянства одиниці, що аґітували проти школи українських національних танків, мов „крякали чорні круки над тілом козацьким". Та українська душа ще жива! Свідома й щира українська молодь Монтреалу горнулася до рідного танку й таки прийшло до прилюдного виступу на великій сцені „Принсес Театру".

Виступ удався добре з художнього боку, а також і з матеріяльного. Присутні чужинці й свої громадяне були вдоволені. Анґлійська і французька преса Монтреалу принесла про цей виступ гарні рецензії. Тут ми подаємо лише найкоротший голос ґазети „Дейлі Монтреал Стар".

UKRAINIAN DANCERS AT PRINCESS PRESENT VERY COLORFUL STAGE PICTURE.

Last night the Ukrainian population of Montreal, some ten thousand in number, had a national reunion at the Princess theatre on the occasion of an elaborate program of national dances by the Ukrainian Ballet of Montreal under the direction of the famous Ukrainian teacher, Vasile Avramenko. Ranging in age from four to forty, wearing the national costumes of their race, these dancers gave a demonstration that was marked by infectious enthusiasm, a remarkable capacity for rhythm, both in group work, in solos and in concerted numbers, and throughout it all there was constantly in evidence a distinctive national sentiment. True, the music at times seemed strangely monotonous, when the same brief theme was repeated two or three hundred times, but the general picture was one of brilliant color, smoothness of rhythm, and precision of execution rarely excelled.

ЗАЯВА.

ДО ТОВАРИСТВ В НЮ ЙОРКУ І ОКОЛИЦІ.

На відбувшихся зборах дня 18-го квітня 1929, в Укр. Нар. Домі, в місті Ню Йорку, рішили делеґати 17-тої гол. конвенції У. Н. Союза подати до загального відома, щоби всі нюйорські і околичні Товариства, котрі беруть участь в ювилейнім поході, були ласкаві враз з прапорами і відзнаками як було сказано в Свободі, явитися точно в годині 11.30 рано коло ферри **Cortland St. Ferry на нюйорськім боці**, щоби всі разом могли рушити на другий бік, то є до Jersey City, N. J. З окрема проситься відділових урядників, щоби подбали в своїх відділах, аби кождий член вирушив, як один, на сей похід. Се є наш святий обовязок, бо друга нагода не так скоро прийде. 99,04,7

ЗА КОМІТЕТ.
Ілія Гузар, Семен Кучма, Н. Яськевич.

НОВА ЛЕҐЕНДА ПРО ХРИСТА.

Число апокрифічних оповідань про Христа, оповідань, непризнаних церквою, яких появлялося в перших століттях християнства дуже богато, доповнилося новими.

В Лондоні оголосили два історичні документи, перекладені з арабського та сирійського, що торкаються розпяття Христа та виновників того проступку.

Д-р А. Мінґан, що оголосив ці документи, висловлює здогад, що ці документи писав Гамаліель або Каріяк, оксиринський епископ.

Ці документи змальовують у новому світлі ролю Пилата, відіграну в розпнятті Христа.

По словам автора документів Пилат і його жінка Прокулля були прихильні для Христа і найправдоподібніше були його тайними віроісповідниками. Пилат противився вбивству Христа, але, на приказ Ірода, згодився видати Христа жидівському духовенству для обезславлення його тілесною карою. Гадав, що так удасться спасти життя Христові.

Христа розпняли проти волі Пилата і коли його повідомили про це, то він докоряв римській сторожі, що не послухала його. Найстаршого духовника, який був у його кімнаті, вибив нагайкою. Опісля Жиди уложили змову проти Пилата. Упереджений про все Пилат відкрив змову, а головного змовника Вараву розпинає на хресті головою на діл.

Жиди через Ірода жалуються римському імператорові Тиберієві. Цей дав приказ висікти різками Пилата тому, що він допустив до смерти Христа, не постаравшися на це його дозволу. Завдяки підкупству посланців римського імператора, Пилата віддали в руки ворогів задля розпняття.

Пилата розпинали на тім самім хресті, на якім були розпняли Христа. Йому, як і Христови, наділи на голову терновий вінець. Коли Пилата стали розпинати, по словам автора, появилися два ангели з неба, і відтам роздався голос про це, що Пилатові та його жінці зготовлено вінці в небі.

Ці, що розпинали Пилата, злякалися всього того, не докінчили кари та вернули Пилата імператоровим посланцям. Ці доставили Пилата в Рим. Імператор Тиберій постановив покарати Пилата за те, що він віддав був Христа в руки Жидів. Пилата розпняли в Римі та відрубали йому голову. Трупа його, в смертному покривалі, доставили в Єрусалим. Як трупа доставили, в той сам день умерла жінка Пилатова, Прокулля, і її двоє дітей. Всіх їх похоронили в одній могилі, недалеко Христового гробу.

Після того імператор Тиберій видав розпорядок, щоби вигубити всіх Жидів у Єрусалимі. Шукали також Ірода, але він уже був помер. Тиберій і його жінка шукали по всій Юдеї матір Христову, щоби наложити на неї цісарський вінець, та показалося, що її також не було вже в живих.

Христова мати, Марія, як явилася по смерти дванацяти апостолам, сказала їм, що „Пилат, Прокулля та їх діти у великій славі в небесах".

У документі подані чуда, які сповнилися при Христовім гробі після воскресення Христа із мертвих. Сказано там, що провидів сліпець і що воскрес із мертвих син римського імператора Тиберія.

Такий вкоротці зміст оголошених старинних документів, що кидають нове світло на розпняття Христа. Ці документи піддадуть ще критичному розслідові та щойно тоді буде встановлена їх історична вартість і значінкя.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

На Ураїнський Дім в Збаражі.

Разом зібрано досі $1,370.20, а вислано до краю $1,024. Остає в касі $353.20. Довгу остало ще $3,476. На разі вратовано Народний Дім в Збаражі від ліцитації. А тепер пора взятися докінчити раз почате велике народне діло.

Українські часописи відмовилися поміщувати осібні збірки від поодиноких громад, бо це забирає забагато місця. І дійсно, колиб так почали робити всі повіти чи громади, то це засипалоб часописі самими збірками. Тому не диво, що часописи звернулися до нас і, просили подавати тільки один звіт через одну централю.

З тої причини на зборах комітету в Ню Йорку вирипула думка, щоби оснувати інформаційне бюро, котре буде інформувати инші комітети. До того інформаційного бюра повинні надсилати всі другі комітети списи жертводавців, а гроші можуть посилати прямо до краю. А бюро, коли буде мати всі звіти в руках, проголосить один спільний звіт.

Збаражчане! Берімся до праці. Не даймо запропастити нашої народної твердині. Хто пришле нам 10 точних адрес Збаражчан, одержить гарну нагороду. За інформаціями пишіть до підписаного.

Др. Василь Борак,
307 E. 18th St., New York, N. Y.

—o—

ГАРТФОРД, КОНН.

Збірка на Рідну Школу.

Члени Бр. св. Івана Хрестителя, від. 277 Укр. Н. Союза, на звичайних зборах в місяцю січні зложили на Рідну Школу свої жертви. Збірка була відложена до слідуючих зборів в надії, що може більше збереться жертв. На жаль, не всі наші члени відчувають потребу Рідної Школи. Вже час зрозуміти, що тільки в Рідній Школі виховається молоде покоління на добрих синів і дочок України.

Жертви зложили слідуючі члени: О. Маслюха — $1.50; по $1: Д. Йордан, П. Курко, Я. Гвіздь, І. Шостак, І. Нестерук, В. Дерлиця, М. Курдина, П. Молява, М. Ярошевич, Ю. Смовчук, С. Мотиль, І. Гнатюк, А. Воробель, А. Бойчук, І. Бойко; по 50 цнт.: П. Калухович та І. Гойчук.

Разом зібрано $17.50, котрі вислано до краю через Обеднання.

Павло Курко,
секр. від. 277 УНС.

—o—

ВУНСОКЕТ, Р. АЙ.

Звіт з віча в справі Рідної Школи.

Ізза браку місця подаємо тільки фінансовий звіт збірки, котрою занялись громадянки Анна Процишин і Текля Паньків. Звіт представляється так: о. Каськів і М. Скибінськкй по 5 дол.; М. Бардачевський 4 дол.; А. Борис 3 дол.; Гр. Кічак 2 дол. 50 цнт.; А. Швець, Анна Дзяман, П. Василишин, Ф. Пригода по 2 дол.; В. Пасєшний, А. Дзяман й О. Косюк по 1 дол. 50 цнт.; по 1 дол.: Анна Каськів, Оля Каськів, М. Карась, М. Яцишин, П. Гук, А. Королишин, Н. Лотоцький, І. Паньків, М. Чагарин, О. Чубай, Д. Ремінник, С. Рогожин, А. Масельчух, Н. Вецал, О. Рекрут з Правіденс, Параня Липська, А. Басан, М. Копернюк, І. Назарик, Г. Кушнір, І. Затонський, В. Бурак, В. Кучерявка, К. Сулима, Ксеня Чагарин, Марія Скибінська, Юлія Кушнір, Анна Пророчок, І. Околіта, К. Підгородецький, Юлія Басан, І. Рапко, С. Ґурбель, Л. Самборський, М. Заплітний, С. Лемішка, І. Кацюба, О. Роґожинський, Ю. Самборський, П. Ремінник, Г. Шевчук, І. Чорний, О. Заходнік, І. Познанський, Ф. Цірка, Й. Кава, Й. Дзяман, В. Кушнір, Я. Процишин, Я. Шаравара, В. Липський, Марія Галас, І. Тепер, М. Підгородецький, Г. Гайковий, В. Чарний, Д. Лукиник і М. Кінаш; А. Зарічняк 75 цнт.; Й. Квасніцький 70 цнт.; по 50 цнт.: І. Туз, П. Стойка, О. Колісник, П. Романович, В. Козак, Д. Лукиник, Д. Бойко, Текля Паньків, Зофія Дзяман, І. Городнівський, Т. Лаба, Г. Дубина, К. Липка, С. Мостецький, М. Гаядик, Й. Ходоровський, Г. Галик. — Разом зібрано 101 долярів. До цього товариство ім. Івана Франка, відділ 241 У. Н. Союза, вписалось у добродійні члени до товариства Рідної Школи й пожертвувало зі своєї каси 50 долярів.

Решта товариств ще не дали своєї відповіди, бо ще на вічу не мали своїх мітінґів. Однак справа в тім напрямі підготовляється, а про її результат буде оповістка.

За Комітет:
М. Бардачевський,
Г. Кічак,
Юлія Басан,
М. Скибінський.

В розгарі краснорічивости.

Адвокат: Світлий суде! Карати мого клієнта досмертною вязницею, це рішучо за гострий присуд. Передовсім прошу узглядпити стан здоровля обвинуваченого. Обвинувачений такий слабовитий, що він рішучо не могтиме видержати кари досмертної вязниці.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.